

EXPUNERE DE MOTIVE

SECȚIUNEA 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind prelungirea mandatelor autorităților administrației publice locale cuprinse în perioada 2016-2020, unele măsuri pentru organizarea alegerilor locale din anul 2020, precum și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ

SECȚIUNEA A 2-A

Motivul emiterii actului normativ

1.Descrierea situației actuale

Potrivit art. 128 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, mandatul consiliului local se exercită de la data la care consiliul local este legal constituit până la data la care consiliul local nou-ales este legal constituit. Art. 177 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 conține prevederi similare aplicabile în cazul consiliului județean. Totodată, conform art. 151 alin. (2) din aceeași ordonanță, mandatul primarului se exercită până la depunerea jurământului de către primarul nou-ales.

Regula generală privind durata mandatului autorităților locale menționate este aceea că acestea sunt alese pentru un mandat de 4 ani, eventuala prelungire putând fi dispusă, numai prin lege organică, în situații de excepție, expres prevăzute în cazul primarului (*război, calamitate naturală, dezastru sau sinistru deosebit de grav*) or generic menționate în cazul consiliilor locale și județene, (*război sau catastrofă ori alte situații expres prevăzute de lege atunci când, din cauza acestor situații, nu pot fi organizate alegeri*).

Din economia textelor legislative invocate rezultă că datele de debut și de final ale mandatelor autorităților locale pot varia în funcție de parametrii desfășurării procesului electoral, validării mandatelor, constituirii consiliilor și depunerii jurământului.

Astfel, date fiind formalitățile procedurale prevăzute de lege pentru constituirea consiliilor și validarea mandatelor primarilor și a președinților consiliilor județene, respectiv pentru depunerea jurământului de către aceștia, data la care a început exercitarea mandatelor în curs ale autorităților administrației publice locale, inclusiv ale celor pentru care a fost organizat un alt tur de scrutin - se încadrează din punct de vedere teoretic în perioada 10 iunie 2016 – 8 iulie 2016, aceasta putând fi depășită în situațiile în care consiliile locale nu s-au constituit în prima ședință.

Prin urmare, alegerile locale din anul 2020 ar trebui să aibă loc în luna iunie – ultima lună de mandat a majorității autorităților locale. Aceasta înseamnă că, dacă alegerile locale ar avea loc în data de 21 iunie 2020, potrivit art. 10 alin. (1)

și art. 126 alin. (1) din Legea nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, hotărârile Guvernului, privind data alegerilor, calendarul perioadei electorale, măsurile tehnice și bugetul necesare pregătirii și organizării acestora, ar trebui să intre în vigoare cel mai târziu în data de 7 aprilie 2020.

Epidemia de COVID-19 a generat însă multiple consecințe negative și a avut un impact major asupra întregii societăți românești. În mod inevitabil aceasta afectează și coordonatele organizării proceselor electorale, operațiunile electorale ce presupun interacțiunea fizică a alegătorilor, candidaților și oficialilor electorali, precum colectarea semnăturilor de susținere, înregistrarea candidaturilor, finanțarea campaniei electorale, desfășurarea campaniei electorale, depunerea și înregistrarea contestațiilor, organizarea votării propriu-zise, numărarea voturilor, centralizarea rezultatelor, controlul finanțării campaniei electorale și rambursarea cheltuielilor electorale fiind un risc major pentru sănătatea publică în contextul epidemiologic actual.

În plus, instituirea stării de urgență pe întreg teritoriul României prin Decretul Președintelui României nr. 195/2020, precum și aplicarea măsurilor stabilite în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/1999 privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 453/2004, cu modificările și completările ulterioare, în actele normative conexe, în ordonanțele militare sau în ordine, specifice stării instituite, sunt de natură să restricționeze activitățile pre-electorale necesare colectării semnăturilor de susținere a candidaturilor.

Menționăm că, în conformitate cu prevederile art. 47 alin. (1) din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, „*propunerile de candidați se fac în scris, în două exemplare originale și două copii, de către partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri, sub semnătura conducerii organizațiilor județene ale acestora și pe baza listei susținătorilor, iar în cazul candidaților independenți, pe baza listei susținătorilor.*”

Totodată, potrivit art. 49 din Legea nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare, „(1) *Partidele politice, alianțele politice și alianțele electorale sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri pot propune câte o listă de candidați în fiecare circumscripție electorală pentru consiliul local, pentru consiliul județean și câte un candidat pentru funcția de primar și pentru funcția de președinte al consiliului județean.* (2) *Pentru fiecare candidat la funcția de primar și de președinte al consiliului județean și listă de candidați pentru consiliul local și pentru consiliul județean, partidele politice, alianțele politice, alianțele electorale și organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale trebuie să prezinte o listă de susținători, care trebuie să cuprindă minimum 1% din numărul total al*

alegătorilor înscriși în Registrul electoral și în listele electorale complementare din circumscripția pentru care candidează, dar nu mai puțin de 100 în cazul comunelor, de 500 în cazul localităților urbane de rangul II și III și de 1.000 în cazul județelor, municipiului București, sectoarelor municipiului București și localităților urbane de rangul I.”

În ceea ce privește susținătorii candidaților independenți, sunt aplicabile prevederile art. 50 alin. (1) și (2) din aceeași lege, care stabilesc următoarele:

„(1) Candidații independenți pentru funcția de consilier trebuie să fie susținuți de minimum 1% din numărul total al alegătorilor înscriși în Registrul electoral și în listele electorale complementare din circumscripția pentru care candidează, dar nu mai puțin de 100 în cazul comunelor, de 500 în cazul localităților urbane de rangul II și III și de 1.000 în cazul județelor, municipiului București, sectoarelor municipiului București și localităților urbane de rangul I.

(2) Pentru funcția de primar, candidații independenți trebuie să prezinte o listă de susținători, care trebuie să cuprindă minimum 1% din numărul total al alegătorilor înscriși în Registrul electoral și în listele electorale complementare din circumscripția pentru care candidează, dar nu mai puțin de 100 în cazul comunelor, 500 în cazul orașelor, 1.000 în cazul municipiilor și sectoarelor municipiului București, precum și în cazul municipiului București. Candidații independenți pentru funcția de președinte al consiliului județean trebuie să prezinte o listă de susținători, care să cuprindă minimum 1% din numărul total al alegătorilor înscriși în Registrul electoral și în listele electorale complementare din circumscripția pentru care candidează, dar nu mai puțin de 2.000.”

Mai arătăm că la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2016 și-au depus candidatura aproximativ 300.000 de persoane, numărul cumulată al semnăturilor de susținere fiind de ordinul milioanei.

Așadar, apreciem că în situația extraordinară actuală sunt incidente prevederile art. 128 alin. (3), art. 151 alin. (3) și art. 177 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, care instituie posibilitatea prelungirii, prin lege organică, a mandatelor în curs ale autorităților administrației publice locale, pentru război, calamitate naturală, dezastru sau sinistru deosebit de grav, în cazul primarului, sau pentru război, catastrofă ori alte situații expres prevăzute de lege atunci când, din cauza acestor situații, nu pot fi organizate alegeri, în cazul consiliilor locale și județene.

**1¹.Acte
comunitare
în cauză**

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

**2.Schimbări
preconizate**

Prin prezentul proiect de act normativ se propune prelungirea mandatelor în curs ale autorităților administrației publice locale până cel mai târziu la data de 31 decembrie 2020.

Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, mandatele aleșilor locali pot fi prelungete exclusiv pe durata anumitor situații extreme expres menționate în legislație.

Textele legale invocate în Decizia Curții Constituționale nr. 51/2012 (preluate și de Codul administrativ aproape identic cu vechea reglementare) „preiau regula instituită de art. 63 alin. (1) din Constituție în privința mandatelor Camerelor Parlamentului, potrivit căreia *"Camera Deputaților și Senatul sunt alese pentru un mandat de 4 ani, care se prelungește de drept în stare de mobilizare, de război, de asediu sau de urgență, până la încetarea acestora"*, regulă ce are la bază principiul periodicității alegerilor, respectiv faptul că mandatul unei adunări reprezentative nu trebuie să depășească o anumită perioadă de timp stabilită de Constituție sau de lege.

Data fiind importanța acestui principiu, excepțiile - cu consecința prelungirii mandatelor aleșilor dincolo de termenele prevăzute de lege - sunt strict și limitativ prevăzute de Constituție și de lege și privesc situații extreme, cu caracter cu totul deosebit, cum ar fi starea de mobilizare, de război, de asediu sau de urgență, calamitate naturală, dezastru sau sinistru deosebit de grav.

Textele din Codul administrativ nu reglementează prelungirea mandatului aleșilor locali pe durata stării de urgență, însă prevede posibilitatea prelungirii mandatului consiliilor locale și județene prin lege organică în alte situații expres prevăzute de lege atunci când, din cauza acestor situații, nu pot fi organizate alegeri. Față de această situație prevăzută de Codul administrativ, legiuitorul organic, inclusiv delegat, poate reglementa în mod expres și alte situații în care se prelungește mandatul aleșilor locali dacă din cauza acestor situații nu pot fi organizate alegeri.

Deși în cazul primarilor, imposibilitatea organizării alegerilor nu constituie temei expres pentru prelungirea mandatului, aceasta rezultă implicit din prevederile din Codul administrativ referitoare la data intrării în exercițiul mandatului, respectiv data depunerii jurământului în ședința de constituire a consiliului local, nou ales.

În concret, prezentul proiect propune prelungirea mandatelor aleșilor locali până la preluarea mandatelor de către noii aleși, procedurile pentru organizarea alegerilor urmând a fi demarate, cu respectarea termenelor din legislația electorală într-un termen rezonabil de maximum 6 luni de la data expirării mandatelor actuale, dacă situația epidemiologică existentă în prezent în România va permite (în acest sens la stabilirea datei alegerilor se va solicita în avizul Comitetului național pentru situații speciale de urgență). Instituirea termenului maximal menționat are în vedere tocmai necesitatea respectării principiului periodicității alegerilor.

Totodată, pentru a asigura efectivitatea dreptului de a fi ales, în contextul actual în care distanțarea socială este una din regulile de bază pentru prevenirea răspândirii epidemiei de COVID-19, prezentul proiect urmărește micșorarea poverii administrative ce incumbă formațiunilor politice la colectarea

semnăturilor de susținere și depunerea candidaturilor prin instituirea următoarelor măsuri alternative:

- reducerea la jumătate a numărului de semnături necesare pentru depunerea candidaturilor;

- depunerea la Biroul Electoral Central a unei liste naționale de susținători, reprezentativă din punct de vedere teritorial, opțiune ce oferă posibilitatea de a depune candidaturi în toate circumscripțiile electorale; această facilitate oferită competitorilor electorali ce optează să candideze în mai multe circumscripții electorale preia mutatis mutandis soluția legislativă privind depunerea listelor de susținători la nivel național, instituită prin Legea nr. 208/2015;

- dovedirea depunerii în contul bancar deschis la nivel județean pentru campania electorală a unei contribuții electorale, în valoare de 50 de salarii de bază minime brute pe țară, în cazul formațiunilor politice, respectiv în valoare de 3% din suma maximă ce poate fi cheltuită în campania electorală pentru funcția la care se candidează, în cazul candidaților independenți, opțiuni ce oferă posibilitatea competitorilor electorali de a nu colecta semnături de susținere, dacă dovedesc că au posibilitatea de a-și susține financiar campania electorală; această soluție legislativă urmărește și creșterea nivelului de transparență a finanțării campaniilor electorale, dat fiind faptul orice acțiune de campanie electorală prevăzută de lege implică un cost financiar;

- semnarea și depunerea electronică a listelor de susținători, respectiv întocmirea și depunerea electronică a dosarelor de candidatură, opțiune ce oferă competitorilor electorali posibilitatea de a realiza aceste operațiuni, ce în acest moment implică interacțiunea fizică obligatorie cu alegători și oficiali electorali, și de la distanță; prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente, elaborată cu consultarea Autorității pentru Digitalizarea României, vor fi stabilite aspectele tehnico-organizatorice necesare pentru implementarea soluțiilor legislative menționate.

Reducerea numărului minim de semnături necesar pentru susținerea candidaturilor și instituirea procedurilor alternative menționate vine în sprijinul organismelor electorale ce trebuie să facă verificări ale conformității listelor de susținători într-un termen foarte scurt, această măsură fiind în acord și cu aspectele reținute de hotărârile Curții Constituționale nr. 43/2019, 44/2019, 47/2019 și 48/2019 (aplicabile în mod corespunzător și în cadrul alegerilor locale, din moment ce procedura de colectare a semnăturilor de susținere și de verificare a acestora este aceeași la toate tipurile de alegeri).

Așadar, prezentul proiect urmărește să adreseze strict situația epidemiologică extraordinară ce împiedică desfășurarea la termen a alegerilor locale din anul 2020, fără a modifica elemente substanțiale ale procesului electoral și fără a afecta aplicarea principiului periodicității alegerilor locale.

Apreciem că efectele actualului context epidemiologic vor fi resimțite pentru o lungă durată, atenuarea previzibilă a acestuia nefiind echivalentă cu revenirea integrală la situația anterioară. Dată fiind posibilitatea ca distanțarea

socială și celelalte reguli de ordin medical specifice actualei situații epidemiologice să persiste și ulterior eventualei încetări a stării de urgență instituite prin Decretul Președintelui României nr. 195/2020, revine Parlamentului rolul de a identifica alternative viabile la modalitățile tradiționale de desfășurare a procesului electoral.

Nu în ultimul rând, proiectul propune ca situațiile de prelungire a mandatelor aleșilor locali să fie aceleași pentru toate categoriile de aleși locali, prin preluarea în cuprinsul art. 151 alin. (3) din Codul administrativ, a prevederilor aplicabile consiliilor locale și județene.

3. Alte informații

Situația extraordinară este generată de imposibilitatea organizării la termenul prevăzut de lege a alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale din cauza riscurilor majore pentru sănătatea publică pe care le implică operațiunile pre-electorale și electorale, precum și din cauza restricțiilor ce trebuie respectate pentru prevenirea răspândirii epidemiei de COVID-19.

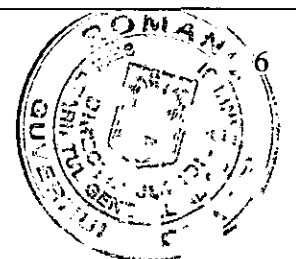
În lipsa unor măsuri legislative urgente, Guvernul ar fi obligat, potrivit reglementărilor în vigoare, să demareze, de îndată, activitățile de organizare a acestora.

Precizăm că măsurile legislative menite să contribuie la reducerea interacțiunilor fizice dintre alegători, candidați și organisme electorale nu vizează elemente fundamentale ale sistemului electoral și nu afectează drepturile electorale, acestea având o semnificație secundară în procesul electoral.

SECȚIUNEA A 3-A

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2¹ Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

SECȚIUNEA A 4-A

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
	2020	2021	2022	2023	2024	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
3. Impact financiar, plus/minus din care:	-	-	-	-	-	-
buget de stat	-	-	-	-	-	-
bugete locale	-	-	-	-	-	-
4. Propuneri pentru acoperirea cheltuielilor pentru creșterii	-	-	-	-	-	-

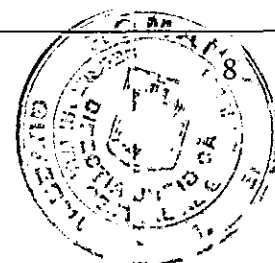

	bugetare						
5.	Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
6.	Calculare detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
7.	Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.					

SECȚIUNEA A 5-A

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Vor fi elaborate următoarele proiecte de acte normative: - Hotărâre a Autorității Electorale Permanente privind întocmirea și depunerea electronică a listelor de susținători și a dosarelor de candidatură la alegerile locale.
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice.	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

SECȚIUNEA A 6-A

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Vor fi consultate structurile asociative ale administrației publice locale.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ, prin avizul nr. 326/2020.

6. Alte informații	Proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului a fost elaborat de Autoritatea Electorală Permanentă. Se va solicita avizul de oportunitate al Secretariatului General al Guvernului. Va fi consultată Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal.
---------------------------	---

SECȚIUNEA A 7-A

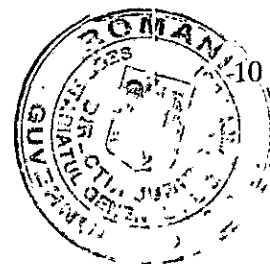
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ vizează reglementarea unei situații care, din cauza circumstanțelor sale excepționale, impune adoptarea de soluții imediate, fiind incidente condițiile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

SECȚIUNEA A 8-A

Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autorităților administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind prelungirea mandatelor autorităților administrației publice locale cuprinse în perioada 2016-2020, unele măsuri pentru organizarea alegerilor locale din anul 2020, precum și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

LUDOWIK ORBAN

